

Kendskab til den ny Retspleje, som først skal indføres, men de have dog det fremfor dem, der slet ikke have befattet sig med Dømmer- eller Sagførervirksomhed, at de have nogen Forestilling om, hvorledes Rettergang og Domsafsigtelse foregaar, og — og det er navnlig det, jeg lægger Vægt paa — naar den ny Retspleje har virket i nogle Aar, vil man netop komme ind paa det, at Dommere og Sagførere ere de, der sidde inde med Kendskab og Erfaring i Henseende til disse ny Retsreglers Udøvelse.

Det er af Flertallet foreslaaet at stryge Forslaget om Kommunedommere. Hvorvidt der vilde findes et tilstrækkeligt Antal Mænd, der paa en god Maade kunde varetage Hvervet som Kommunedommere, er noget, som jeg ikke kan vide med nogen som helst Sikkerhed, saa længe man ikke har forsøgt det igennem en virkende Lov, men jeg skulde dog tro, at det ikke vilde kunne være saa overmaade vanskeligt, særlig naar man vil erindre, at ingen Kommunedommer efter Forslaget vil være i Stand til at afsige nogen inappellabel Dom. Der vil altsaa ikke kunne ske nogen som helst virkelig Skade ved at ansætte dem, der vil kun ske lidt Ulejlighed for de paagældende Parter, en Ulejlighed, der sikkert fuldt ud opvejes deraf, at i en Mængde Tilfælde vil man lade det bero ved Kommunedommerens Afgørelse, men nogen Skade vil der ikke kunne ske derved. Ganske vist kunde en saadan Dom af en Kommunedommer faa Gentagelsesvirkning lige over for Straffebestemmelser, men det vil den jo kun kunne faa i det Tilfælde, at den dømte lader sig nøje med Dommen, og i saa Tilfælde vilde det kunne være ret rimeligt, at Dommen fik samme Virkning som enhver anden Dom, med hvilken den paagældende lader sig nøje, uden at indbringe dem for højere Instans. Jeg skal meget henstille til det høje Ting, om der ikke kunde være Grund til at gøre et Forsøg med disse Kommunedommere. Paa den anden Side maa jeg erkende, at hele denne Institution er noget ganske nyt, der er bragt ind i Lovforslaget under Behandlingen i Folketinget, og hvis Borttagelse jo ikke rører ved den principielle Tanke, som gaar gennem Lovforslaget i det hele.

Endelig skulde jeg omtale et Ændringsforslag under Nr. 66, hvorved det foreslaas at stryge den Bestemmelse, der paalægger de Sagførere, der have befalede og beneficerede Sager, at vejlede ubemidlede, navnlig til at affatte Forligsklager og

Ansøgninger om fri Proces. Jeg tror, at en Bestemmelse som den, der staar i Lovforslaget, vil være meget god og vilde have meget gode Virkninger i forskellig Henseende. Naar man har Lejlighed til at se, hvilken overordentlig Ubehjælpssomhed der findes hos en stor Mængde Mennesker med Hensyn til de Ansøgninger og Klager, som de fremsætte og skulle have skrevne, saa kan man ikke vægre sig mod den Tanke, at hvis største Delen af disse Mennesker kunde faa en let og nem Adgang til at raadføre sig med Folk, der kunde sigte det Stof, de bringe, og sætte det op i en forstaaelig Form, saa vilde disse Mennesker, der som oftest ere rent ubemidlede og fattige Mennesker, være i høj Grad hjulpede derved, fordi deres Sager vilde komme frem i en Skikkelse, hvorved de bleve forstaaelige, og de Mydigheder, der skulle have med Sagerne at gøre, vilde ogsaa i høj Grad være hjulpede dermed, fordi de vilde blive befriede for mange af disse fortvivlede, udviklede og mere eller mindre uforstaaelige Andragender og Klager, der nu om Stunder fremkomme. Jeg vilde derfor meget henstille til det høje Ting, om man ikke kunde blive staaende ved Lovforslagets Affattelse paa dette Punkt, muligvis med en eller anden Ændring. Jeg kunde f. Eks. tænke mig den Ændring, at naar den paagældende Sagfører, der efter Tur fik Sagen henvist til sig, oplyste, at han plejede at være Sagfører for den, der var den paagældendes Modpart, kunde han faa Lov til at sige: Hus forbi, saa at den paagældende Klager igen maatte gaa til Politimesteren for at faa en anden Sagfører anvist. Jeg kunde ogsaa tænke mig enkelte andre Ændringer, men det forekommer mig rigtignok, at Tanken i denne Bestemmelse er god, at den ikke uden videre burde afvises, men burde tages op til nærmere Forhandling.

Ordføreren (Nellemann): Jeg skal bestræbe mig for at udtale mig i Korthed, da Sagen allerede har været Genstand for en vidtløftig Drøftelse. Jeg skal da først bemærke, at med Hensyn til Sø- og Handelsretten har det ikke været Mening, at der ikke skulde være Sø- og Handelsretter uden for København, men vi have ment, at det var noget, der egnede sig til at ordnes ved særskilt Lov, og vi have endogsaa forudsat, at denne Lov muligvis kunde være til Stede, forinden den hele Reform træder i Kraft, idet der jo vil hengaa en rum Tid, inden Retsreformen træder i Kraft. Vi have ment, at det var